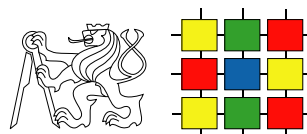

**OPPA European Social Fund
Prague & EU: We invest in your future.**

**Hraní dvouhráčových her,
adversariální prohledávání stavového prostoru**
Michal Pěchouček

Department of Cybernetics
Czech Technical University in Prague

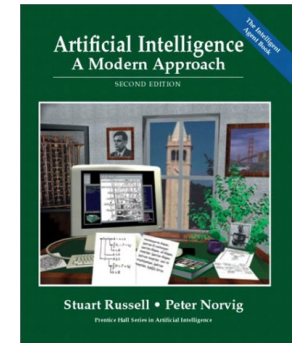

<http://labe.felk.cvut.cz/~pechouc/kui/games.pdf>

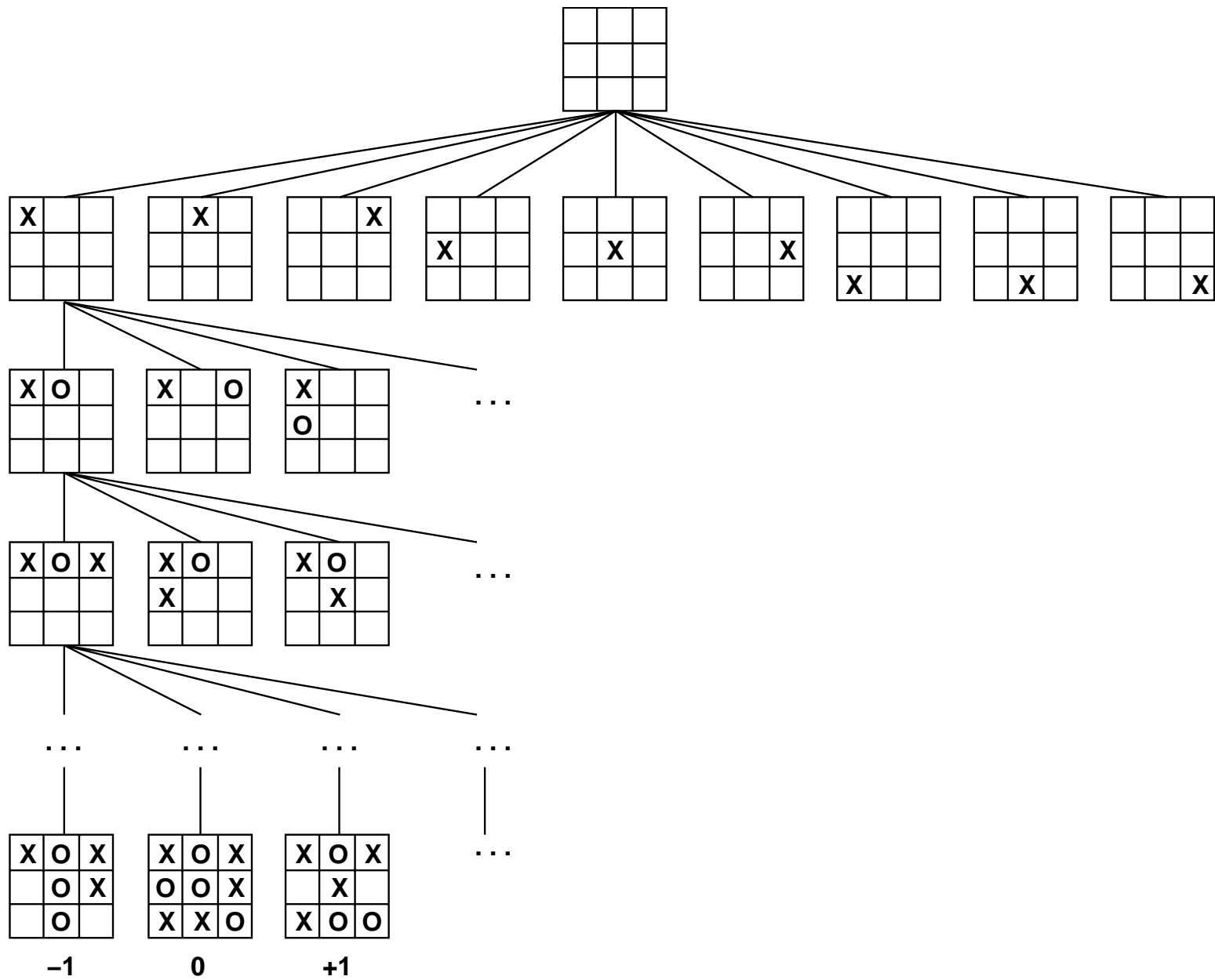

Použitá literatura pro umělou inteligenci

:: Artificial Intelligence: A Modern Approach (Second Edition) by Stuart Russell and Peter Norvig, 2002 Prentice Hall.

<http://aima.cs.berkeley.edu/>

X	O	X
	O	X
	O	

-1

X	O	X
O	O	X
X	X	O

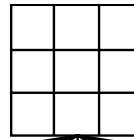
0

X	O	X
	X	
X	O	O

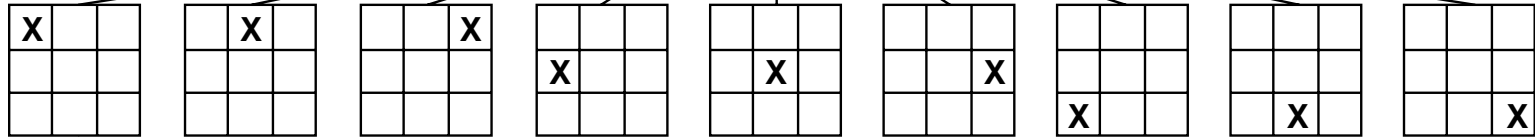
+1

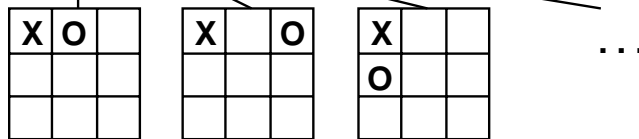
MAX (X)

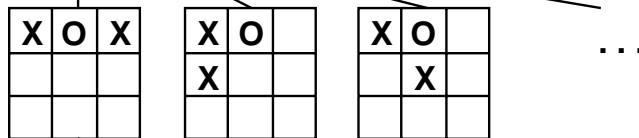
MIN (O)

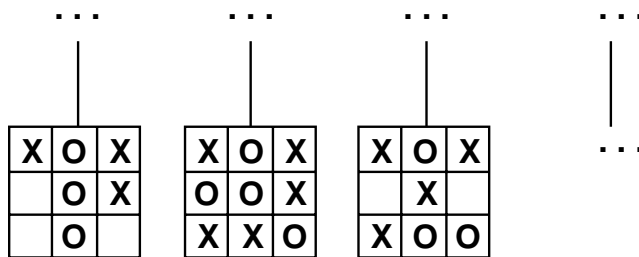
MAX (X)

MIN (O)

TERMINAL

Utility

-1 0 +1

Minimax Algoritmus

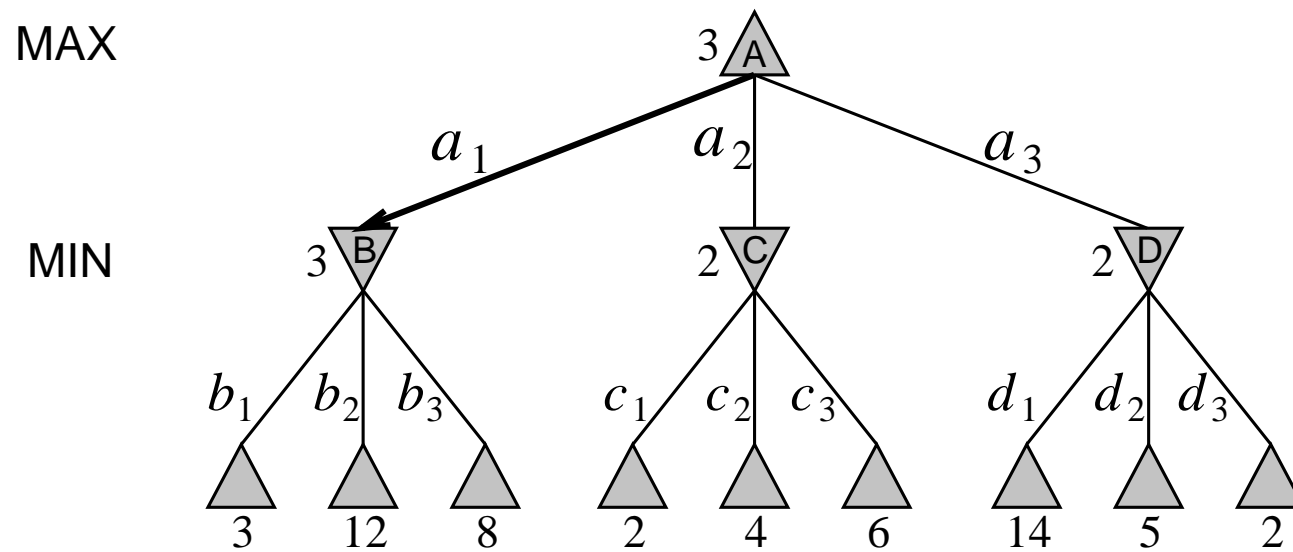
MINIMAX algoritmus dělí stavový prostor do MAX a MIN úrovní. Na každé MAX úrovni hráč A vybere tah s maximálním užitekem a na každé MIN úrovni vybere protihráč tah naopak minimalizující užitek hráče A .

<http://ai-depot.com/LogicGames/MiniMax.html>

Každý uzel ohodnotíme tzv. MINIMAX hodnotou:

$$\text{minimax}(n) = \begin{cases} \text{utility}(n) & \text{pro } n \text{ terminalni uzel} \\ \max_{s \in \text{successors}(n)} \text{minimax}(n) & \text{pro } n \text{ je MAX uzel} \\ \min_{s \in \text{successors}(n)} \text{minimax}(n) & \text{pro } n \text{ je MIN uzel} \end{cases}$$

Minimax Algoritmus

Minimax algoritmus

function MINIMAX-DECISION(*state*) **returns** *an action*

inputs: *state*, current state in game

return the *a* in ACTIONS(*state*) maximizing MIN-VALUE(RESULT(*a*, *state*))

function MAX-VALUE(*state*) **returns** *a utility value*

if TERMINAL-TEST(*state*) **then return** UTILITY(*state*)

$v \leftarrow -\infty$

for *a, s* in SUCCESSORS(*state*) **do** $v \leftarrow \text{MAX}(v, \text{MIN-VALUE}(s))$

return *v*

function MIN-VALUE(*state*) **returns** *a utility value*

if TERMINAL-TEST(*state*) **then return** UTILITY(*state*)

$v \leftarrow \infty$

for *a, s* in SUCCESSORS(*state*) **do** $v \leftarrow \text{MIN}(v, \text{MAX-VALUE}(s))$

return *v*

Vlastnosti Algoritmu MinMax

- úplné:

Vlastnosti Algoritmu MinMax

- **úplné:** ANO (je-li prostor konečné)
- **čas:**

Vlastnosti Algoritmu MinMax

- **úplné:** ANO (je-li prostor konečné)
- **čas:** $O(b^d)$
- **paměť:** $O(bd)$
- **optimální:**

Vlastnosti Algoritmu MinMax

- **úplné:** ANO (je-li prostor konečné)
- **čas:** $O(b^d)$
- **paměť:** $O(bd)$
- **optimální:** ano

Cut-off search

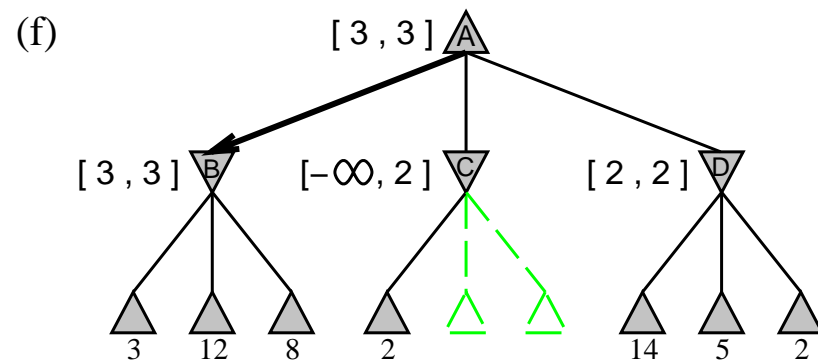
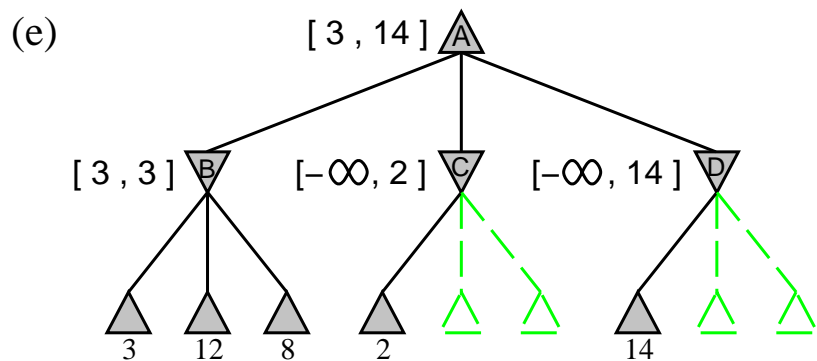
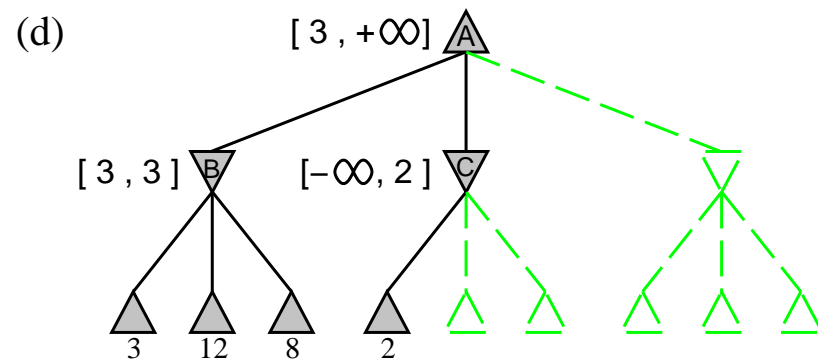
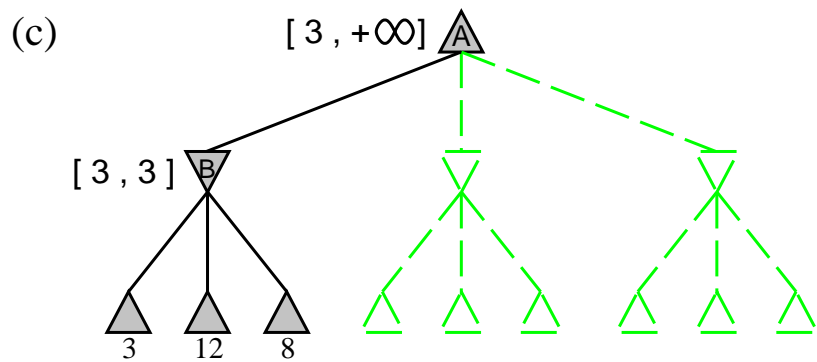
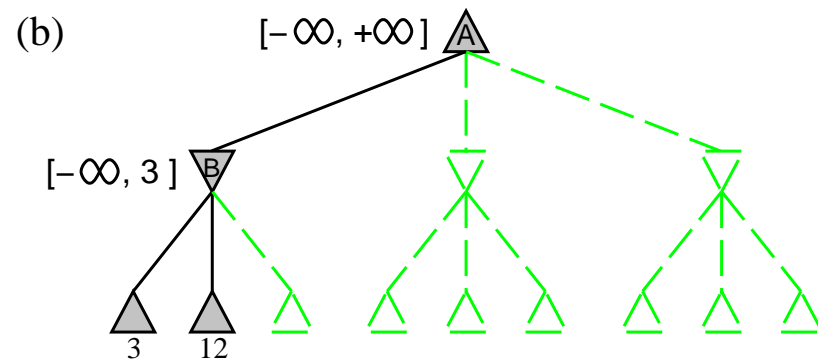
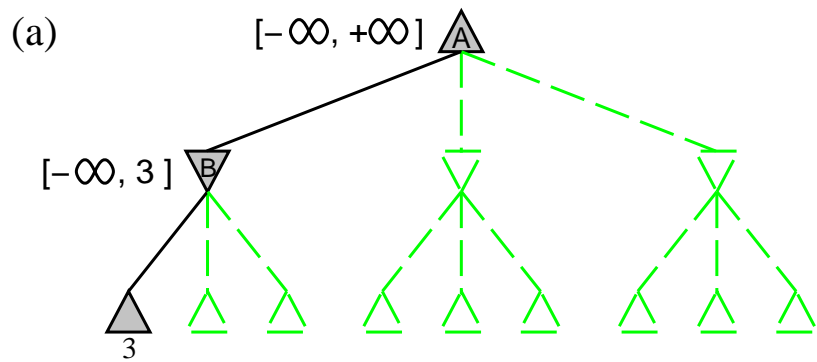
degrese: přesné hodnoty eval nejsou důležité - korektní chování algoritmu je zachováno při libovolné monotónní transformaci

function ALPHA-BETA-DECISION(*state*) **returns** an action
 return the *a* in ACTIONS(*state*) maximizing MIN-VALUE(RESULT(*a*, *state*))

function MAX-VALUE(*state*, α , β) **returns** a utility value
inputs: *state*, current state in game
 α , the value of the best alternative for MAX along the path to *state*
 β , the value of the best alternative for MIN along the path to *state*
if TERMINAL-TEST(*state*) **then return** UTILITY(*state*)
 $v \leftarrow -\infty$
 for *a*, *s* in SUCCESSORS(*state*) **do**
 $v \leftarrow \text{MAX}(v, \text{MIN-VALUE}(s, \alpha, \beta))$
 if $v \geq \beta$ **then return** *v*
 $\alpha \leftarrow \text{MAX}(\alpha, v)$
 return *v*

function MIN-VALUE(*state*, α , β) **returns** a utility value
 same as MAX-VALUE but with roles of α , β reversed

Vlastnosti Alpha-Beta Prořezávání

Vlastnosti Alpha-Beta Prořezávání

- prořezávání nemá vliv na výsledek

Vlastnosti Alpha-Beta Prořezávání

- prořezávání nemá vliv na výsledek
- lze dokázat, že časová náročnost klesne na $O(b^{d/2})$ v případě, že vždy vybere nejlepší expandand (to implikuje možnost zdvojnásobit hloubku prohledávání)

Vlastnosti Alpha-Beta Prořezávání

- prořezávání nemá vliv na výsledek
- lze dokázat, že časová náročnost klesne na $O(b^{d/2})$ v případě, že vždy vybere nejlepší expandand (to implikuje možnost zdvojnásobit hloubku prohledávání)
- při náhodném výběru časová náročnost klesne na $O(b^{3d/4})$

Negamax

Zjednodušená varianta Minimaxu, kterou je možno použít pro hry s nulovým (konstantním) součtem (zero-sum games). Zisk jednoho hráče se přesně rovná ztrátě druhého hráče.

```
function negamax(node, depth, alpha, beta)
  if node is a terminal node or depth = 0
    return the heuristic value of node
  else
    foreach child of node
      alpha := max(alpha, -negamax(child, depth-1, -beta, -alpha))
      if alpha >= beta
        return beta
  return alpha
```


NegaScout (Principle Variation Search) - doplňková znalost

- Vylepšená varianta minimaxu s α/β prořezáváním. NegaScout dominuje (je lepší než) α/β prořezáváním. Nikdy neprohledá uzel, který by byl prořezán α/β prořezáváním.
- NegaScout vychází ze správného uspořádání uzlů. V praktických aplikacích je správného uspořádání uzlů dosaženo předchozími mělkými prohledáváním. Prořezává prostor výrazně efektivněji.
- Předpokládá, že první uzel je ten nejlepší k prořezání. To kontroluje pomocí velmi rychlého prohledání s nulovým okénkem (null=window search, kde $\alpha = \beta$).
- Považován za jeden z nejlepších algoritmů používaný v nových šachových programech.

<http://en.wikipedia.org/wiki/Negascout>

NegaScout (Principle Variation Search) - doplňková znalost


```
function negascout(node, depth, alpha, beta)
  if node is a terminal node or depth = 0
    return the heuristic value of node
  b := beta
  foreach child of node
    v := -negascout (child, depth-1, -b, -alpha)
    if alpha < v < beta and not the first child
      v := -negascout(child, depth-1, -beta, -v)
    alpha := max(alpha, v)
    if alpha >= beta
      return alpha
  b := alpha+1
return alpha
```


MTD-f (Memory-enhanced Test Driver Search) - doplňková znalost

- Velmi efektivní prohledávací algoritmus, používaný v nových šachových programech.
- Pracuje tak, že opakovaně spouští alfa-beta algoritmus, který
 - pracuje s nulovým oknem
 - pamatuje si všechny prošlé uzly

<http://home.tiscali.nl/askeplaat/mtdf.html>

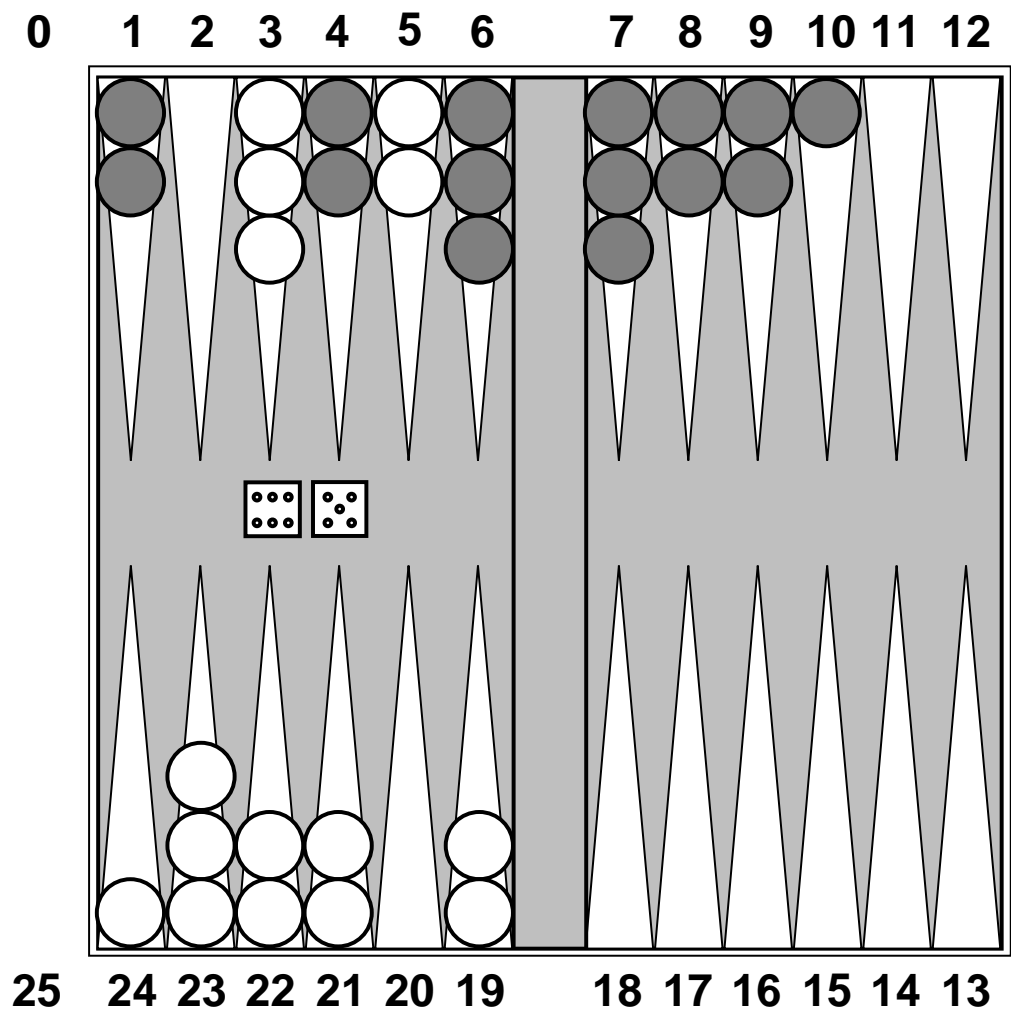

MTD-f (Memory-enhanced Test Driver Search) - doplňková znalost

```
function MTDf(root, f, d)P
  g := f
  upperBound := +inf
  lowerBound := -inf
  while lowerBound < upperBound
    if g = lowerBound then
      beta := g+1
    else
      beta := g
    g := AlphaBetaWithMemory(root, beta-1, beta, d)
    if g < beta then
      upperBound := g
    else
      lowerBound := g
  return g
```


Hry s prvkem náhody

Aplikace klasické metody MINIMAXU, kdy MINIMAX hodnoty jsou nahrazeny očekávanými hodnotami – EMINMAX:

Hry s prvkem náhody

Aplikace klasické metody MINIMAXU, kdy MINIMAX hodnoty jsou nahrazeny očekávanými hodnotami – EMINMAX:

$$\mathit{eminimax}(n) = \begin{cases} \mathit{utility}(n) & \text{pro } n \text{ terminalni uzel} \\ \max_{s \in \mathit{successors}(n)} \mathit{eminimax} & \text{pro } n \text{ je MAX uzel} \\ \min_{s \in \mathit{successors}(n)} \mathit{eminimax} & \text{pro } n \text{ je MIN uzel} \\ \sum_{s \in \mathit{successors}(n)} P(s) \cdot \mathit{eminimax} & \text{pro } n \text{ je uzel nahody} \end{cases}$$

Hry v reálném čase

- asynchronní šachy
- robotický fotbal

outcomes τ	payoffs $u(\tau, (A, B))$
$\left\{ \begin{array}{cc} (A_c, B_c) & (A_c, B_d) \\ (A_d, B_c) & (A_d, B_d) \end{array} \right\}$	$\left\{ \begin{array}{cc} (1, 1) & (5, 0) \\ (0, 5) & (3, 3) \end{array} \right\}$

outcomes τ	payoffs $u(\tau, (A, B))$
$\left\{ \begin{array}{cc} (A_c, B_c) & (A_c, B_d) \\ (A_d, B_c) & (A_d, B_d) \end{array} \right\}$	$\left\{ \begin{array}{cc} (1, 1) & (5, 0) \\ (0, 5) & (3, 3) \end{array} \right\}$

strategie hráčů:

$$\xi_A = (A_d, B_c)^0 \succ (A_c, B_c)^1 \succ (A_d, B_d)^3 \succ (A_c, B_d)^5$$

$$\xi_B = (A_c, B_d)^0 \succ (A_c, B_c)^1 \succ (A_d, B_d)^3 \succ (A_d, B_c)^5$$

**OPPA European Social Fund
Prague & EU: We invest in your future.**
